İsem
Yayıncılık

8

KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI

LİSANS

EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ

Çözüm Kitapçığı

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

1. Öğrencilerin sıkılgan ve utangaç olduğu durumlarda sosyal kulüpler önemli bir işlevi yerine getirebilir. Bu tür faaliyetler öğrencilerin hem kendi kişisel yeterliklerini hem de kişiler arası yeterliliklerini kazanmalarında kuvvetli rol oynar. Öğrencilerin öz güven, öz benlik ve öz yeterlik kazanmaları yani kişisel gelişimlerini hızlandırmaları ve kişiler arası sosyal iletişim kurma yeterliklerini elde etmeleri için bu tür okul dışı faaliyetler oldukça etkilidir.

2. Bilişsel çıraklık, bireysel öğretim teknikleri arasında yer alan ve öğrencinin kademe kademe eğitim etkinliğine alındığı bir aktif öğretim tekniğidir. Bu teknikte, öğrenci sürece öğretmenini gözleyerek başlar. Öğretmen bir süre sonra desteğini azar azar keser ve öğrenci işi kendi başına yapar duruma gelir. Bilişsel çıraklık, geleneksel usta - çırak ilişkisinin öğretim sürecinde uygulanmasıdır. Bu teknikte öğrenci her bir konu üzerinde öğretmeni gözlemler, sonra öğretmenin giderek azalan desteği ile konuyu bireysel olanak yapar hâle gelir.

3. Bilimsel yöntem olarak da bilinen problem çözme yöntem ya da yaklaşımının aşamaları şöyledir:

I. Problemin farkına varma / hissetme
II. Kaynakları ile birlikte problemi tanımlama
III. Hipotez kurma / çözüm önerileri üretme
IV. Ölçme araçları ile bilgi toplama
V. Hipotezleri deneme / test etme
VI. Değerlendirme

4. Olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kurma, çıkarım yapma, akıl yürütme, tahminde bulunma, problem çözme, matematiksel işlemler yapma ve analitik düşünme yeteneği mantıksal zekâ ile ilgili temel becerileridir. Burcu Öğretmen'in, Ali'ye çeşitli gözlem ödevleri vererek sonuçlar çıkarmasını ve problem çözme yöntemine uygun olarak düşünmesini istemesi de bu zekâ alanını geliştirmeye dönüktür.

5. Bilimsel yöntem olan problem çözme yönteminin aşamalarının uygulanarak bir ürün hazırlanıp sınıfta sunulması proje çalışmalarının kapsamındadır. Proje yöntemi ile öğrenci bilişsel, duyuşsal ve psikomotor açıdan birçok kazanım edinir. Özellikle öğrenciler bir ürün oluşturarak yaratıcı düşünme yetisini geliştirirler. Sorunun en güçlü çeldiricisi buluş yolu ile öğrenmedir. Ancak karşılaştırma yapılacak olursa proje tabanlı öğrenme bir çok açıdan buluş yoluna göre daha üstündür.

6. Öğretmenin konu kapsamından öğrencileri gezi yoluyla sınıf dışı etkinliklere almasının temel amacı, somut yaşantılar sağlamaktır. Alan gezileri çevreyle etkileşim sağlama, sosyalleşme, birincil elde yaşantılar kazanma, kavram öğrenme, konuyu tekrar etme, pekiştirme, çevreyi tanıma, gözlem yapma gibi birçok beceriyi de bünyesinde taşır.

isem yayıncılık

7. Alış yoluyla öğrenme ya da sunuş yoluyla öğrenme iş birliği yapma becerisini kazandırmaz çünkü bu stratejide öğrenciler arası bir etkileşim yaşanmaz. Etkileşim öğretmen ve öğrenci arasında gerçekleşir. Bu etkileşimi öğretmen soru ve cevap tekniği ile sağlayabilir. Sunuş yolunda öğrencilere bilgi ve kavrama becerileri sağlanır.

Cevap: D

8. Tam öğrenme modeli "Herkes öğrenebilir, öğrenemeyen öğrenci değil, öğretemeyen öğretmen vardır." ilkeleri üzerinde temellendirilmiştir. "Öğrenmeyi öğrenme" yapılandırmacılığa, "kendi hızında ilerleme" ise programlı öğretime uygundur. Tam öğrenme modeli öğretmen merkezlidir ve grup hızı ile öğrenmeler gerçekleşir.

Cevap: E

9. Öğrencilerin bir problem durumu ile ilgili hızlı düşünüp çok sayıda fikir ürettikleri öğretim tekniği beyin fırtınasıdır. Beyin fırtınası fikir üretme ve değerlendirme yapma olmak üzere ikiye ayrılır ve asıl amaç, yaratıcılığı geliştirme ve problem çözmedir.

Cevap: E

10. Öğrencinin kendi öğrenme yolları üzerinde düşünmesi, strateji geliştirmesi, öğrenme sorumluluklarını alması, kendi öğrenme yollarının farkına varması ve hedefler belirlemesi metabilişsel düşünme ile ilgilidir. Ayrıca bu çabanın karşısında öğrencinin ürün oluşturması yaratıcı düşünme becerisinin açığa çıkmasını sağlar.

Cevap: E

11. Kavram haritası, kavramlar arasındaki ilişkiyi bağlantı okları ile gösteren, öğretim, özetleme değerlendirme maksatlı kullanılan iki boyutlu şemadır. Bir ön organize edici olarak da kullanılan bu araçta öğrenciler konuyu daha iyi anlar ve öğrenmeyi bir bütün olarak gerçekleştirir.

Cevap: D

12. Görüş geliştirme tekniği, öğrencilerin gruplara ayrılarak bir problem durumu üzerinde düşüncelerini nedenleriyle birlikte açıkladıkları bir tartışma tekniğidir. Fikirlerin, tutumların ve yaklaşımların öğrencilerin birbirini etkileyecek şekilde savunulması ile gerçekleşen bu teknikte çevrede yaşananlara duyarlılık, sorunlara çözüm önerme, etkin katılım ve analiz gücü gelişir. "Yapılmakta olan bir işe katkı getirme" daha çok istasyon tekniğine uygundur. Görüş geliştirme zihinsel becerilerine uygundur. İş ve performans gibi motor becerilerde uygulanmaz.

Cevap: E

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

13. Dersini yapılandırmacılık kuramına göre işleten öğretmenin rolleri şunlardır:

- Dikkat çekme
- Hedeften haberdar etme
- Ön bilgileri hatırlatarak hazırbulunuşluk sağlama
- Güdüleme
- Öğretime rehberlik etme
- Öğrenciyle birlikte öğrenme
- Değişime açık olma
- Öğrencilerle birlikte kural belirleme

Bu doğrultuda öğretmenin öğretimin başında öğrenci hazırbulunuşluklarını belirlemesi yapılandırmacı anlayışa uygundur.

Cevap: B

14. Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda etkin oldukları, yaparak ve yaşayarak öğrendikleri, keşfettikleri, sorguladıkları, yaratıcı düşündükleri, sorumluluk aldıkları, karar verdikleri yaklaşım aktif öğrenmedir. Soruda da öğrenciler aktif şekilde sürece dâhil olarak öğrenmişlerdir.

Cevap: A

15. Öğrenme ürünlerini etkileyen iki değişken vardır. Bunlar; bilişsel ve duyuşsal girdilerdir.

Bilişsel giriş özellikleri	Duyuşsal giriş özellikleri
• Ön bilgiler • Temel kavramlar bilgisi • Akademik bilgiler	• Tutumlar • İlgiler • Yaklaşımlar • Değerler • Ön yargılar • Korkular

Cevap: E

16. Proje ve ev ödevleri öğrencinin zamanın etkili değerlendirme, ürün oluşturma, konuların tekrarı ve pekiştirilmesi, öğrenilenleri yaşama aktarma, bağımsız çalışma alışkanlığı kazandırma, hazırbulunuşluk düzeyini yükseltme gibi özelliklere sahip yöntemlerdir. Proje özgün bir ürün tasarlama ve bunu sunmaya dayalı iken ev ödevi öğrencinin ders konuları ile ilişkili çalışmalarını sınıf dışına taşıması ve öğrenmede etkililiği artırmaya dayalıdır.

Cevap: A

17. İş birliğine dayalı öğrenme yaklaşımının ilkelerinden biri de olumlu bağlılıktır. Öğrencilerin öğrenmelerinden sorumlu oldukları bu ilkede "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için." anlayışı hâkimdir. Öğrenciler hem kendilerinin hem de gruptaki arkadaşının öğrenme sorumluluğunu taşıdığında öğrenmede kalite artar. Olumlu bağlılık ilkesine göre çocuk hem kendi başarısı hem de grubunun başarısı için çaba sarfeder.

Cevap: D

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

18. Sınıfta bireysel farklılıklar hakimse en etkili olan yol, farklı öğretim yaklaşımı, stratejisi, yöntem ve tekniği uygulamaktadır. Etkinlik çeşidi artırıldıkça bireysel farklılıklara olan saygı doğru orantılı olarak artar.

19. Ön bilgilerle yeni bilgilerin ilişkilendirilip öğrencinin kavrayarak öğrenmesinin sağlandığı yaklaşım anlamlı öğrenmedir. Yeni bilgi sistemi eski bilgi sisteminin içerisine yerleştirilerek öğretildiğinde öğrenci daha kalıcı öğrenir. Bu durumun sağlanmasında kavram haritaları büyük rol oynar. Bilgilerin bağlantıları kurulduğunda ve ön organize edicilerle ilişkilendirilmesi sağlandığında kavrama yoluyla öğrenme sağlanmış olur.

20. Öğrencilerin ön bilgilerinin eksik olduğu ve bu yüzden kavram yanılgısına düşme ihtimallerinin yüksek olduğu durumlarda en çok tercih edilen yöntem düz anlatımdır. Öğretmen merkezli olan bu yöntemde öğrencilere temel bir altyapı oluşturulur. Bilişsel alanın bilgi basamağında beceriler kazandırılmak istendiğinde bu yöntem oldukça etkilidir.

21. Kavram arasında benzerlik ilişkisi kurarak kavram öğretme, somutlaştırma, problem çözme, sosyalleşme, ilişkilendirme gibi yeterlikleri kazandırılabilir. Bunu sağlamanın en güzel yolu ise benzetme yani metafor yapmadır. Bu şekilde bilgiler somutlaştırılır.

22. Öğrenci merkezli eğitim ortamlarında konu öğretiminden çok etkinliklere yer verilir. Konu öğretimi yapılırken de uzun süreli öğretim yerine uygun aralıklarla kısa süreli öğretim anlayışı benimsenir. Öğrencinin merkeze alındığı sınıflarda sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler birlikte yürütülür ve günlük yaşamla ilişki kurularak öğrencinin deneyim geçirmesine olanak sağlanır. Ayrıca bu sınıflarda demokratik bir anlayış benimsenir ve aile katılımı sağlanarak etkinliklerde onların da yardımı alınır.

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

23. Sınıf içi iletişim ve etkileşim süreçlerinde sen dili kullanmak, emir vermek, sorgulamak, suçlamak, fişlemek, aşağılamak, onur kırıcı davranmak, tehdit etmek, küçümsemek ve lakap takmak iletişim engelli oluşturur. Ben dili kullanmak, öğrenciyi dinlemek, empati kurmak, öğrenciye karşı anlayışlı olmak, ona saygı duymak, öz saygısını kazanmasına katkıda bulunmak iletişimi kuvvetlendirir. Seçenekler incelendiğinde C seçeneğinde kurulan cümlenin ben diline uygun olduğu ve iletişim engeli içermediği görülmektedir.

ABÇDE

24. Sınıfında öğrencilerinin uykulu, yorgun, dalgın vb. davranışlarını gözleyen bir öğretmenin öncelikli yapması gereken, sorunun nedenini öğrenmeye çalışmaktır. Bu nedenler araştırılırken çeşitli kaynaklardan bilgi toplanabilir ama soru öncülü dikkate alındığında özel bir neden olabileceği düşüncesinden hareketle öğrenciyle bireysel olarak görüşülüp sorunun kaynağını öğrenmeye çalışmak en doğru davranış olacaktır.

ABCDÇ

25. Sınıfta istenmeyen bir davranışla karşılaşıldığında öncelikle bu davranışını nedeni ile ilgili bilgi toplanmalı ve öğrencinin olumsuz davranışı ile ilgili olumlu tepkiler verilmelidir.

ABCDÇ

26. Sınıf yönteminin sağlanmasının asıl gerekçesi öğretim ortamının etkili ve verimli kılarak dersin hedeflerini gerçekleştirmektir.

ABÇDE

27. Öğrenmelerin daha kalıcı ve etkili olmasını sağlamak için öncelikle yaparak ve yaşayarak öğrenme faaliyetleri yürütülmelidir. Bu öğrenmelere proje, problem çözme, buluş yolu, benzetim, drama vb. yöntemler örnek verilebilir. Ayrıca olabildiğince duyu organına hitap edilmesi, etkin katılım sağlanması ve konunun güncel yaşamla ilişkilendirilerek yaşama yakınlık kurulması öğrenmeleri kalıcı kılar. Sunumlar birer görsel semboldür. Benzetim yöntemi ise gerçek öğrenme ortamına benzer durumların oluşturulması ile yaparak ve yaşayarak edinilen bir öğretim yöntemidir. Bu yönüyle benzetim yöntemi daha etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlar.

ABCDÇ

28. Gerçek öğrenme ortamlarına uygun sanal ortamlarda yürütülen bilgisayar yazılımı benzetimdir. Bu yazılımda öğretim riskleri aza indirilir ve öğrencilere yaparak ve yaşayarak öğrenme olanakları sağlanır. Uygulamalarda problem çözme, laboratuvar çalışmaları, deneyler, iş yöntemi, tıbbi kazalar ve tarihî olaylara yer verilebilir.

ABÇDE

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

29. Bilişsel alanın kavrama düzeyinde işe koşulacak materyaller; anlama, ifade etme, yorumlama, örnekleme, kavrama, özetleme gibi özelliklere sahip olmalıdır. Materyal ögeler arası ilişkiyi kuruyorsa analiz, uygulama fırsatı sağlıyorsa uygulama, temel bilgileri öğretiyorsa bilgi düzeyinde özelliklere uygundur.

ABCDE

30. Materyallerin seçimi gerek öğreten gerekse öğrenene büyük kolaylık sağlar. Materyal seçiminde "Öğrenen katılımını sağlıyor mu?" sorusunun sorulması daha etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlaması açısından önemlidir. Öğretim sürecinde öğrenci katılımı arttıkça, uygulamalara ağırlık verildikçe öğrenme daha iyi ve anlaşılır olur.

ABCDE

31. Ders materyali geliştirme aşamalarının doğru sıralaması şu şekildedir: I - III - II - IV - V - VII - VI

I. Hedef ve kazanımları belirleme
II. İçerik ve süreci belirleme
III. Etkinliklerde yer alan materyali tasarlama
IV. Materyal için gerekli araç ve gereçleri belirleme
V. Materyal tasarlama ilkelerine göre materyali oluşturma

ABCDE

32. Örtük program informal yollarla gerçekleşen, bireyin kendi yaşantıları ile edindiği, sosyal öğrenmeyi de kapsayan bir program türüdür. Plansız öğrenme yaşantılarını kapsayan bu program türünde bilgi, değer, inanç, tutum ve davranışlar kazanılabilir. Bireyin kendi yaşantıları sonucunda belgesel izleyerek ve gezi ile edindiği bilgilerde örtük programa uygundur.

ABCDE

33. Soru öncülünde vurgulanan eğitim programı daimîcilik eğitim felsefesine dayandırılmaktadır. Bu felsefeye göre, geçmişten gelen bilgiler günümüze yön verir ve değişmez bilgilere dayanan programlar uygulanır. Eğitim yaşama bir hazırlıktır anlayışını temel alan daimîcilik eğitim felsefesinde "İnsanın doğası hep aynı kalmıştır." anlayışı hâkimdir. Bu felsefede etkinlikler yerine klasik eserleri okuma ve öğrenme daha önemlidir. Çocuğa etkinlikler aracılığıyla yaşantı zenginliği sağlanan felsefe ilerlemeciliktir.

ABCDE

34. Program geliştirme sürecinde bireyin ilgi, ihtiyaç, yetenek ve beklentilerinin dikkate alınması bireysel temelle ilgilidir. Programlar bu doğrultuda bireysel farklılıklar dikkate alınarak hazırlanır. Birey merkezli programlarda öğrencinin ön bilgilerle yeni bilgileri ilişkilendirerek öğrenmesine olanak sağlanır. Eğer bu durum dikkate alınmazsa yani bireyin ilgi ve yaşantıları ertelenirse bilginin öğrenci tarafından yapılandırılması ertelenmiş olur.

ABCDE

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

35. Belirtke tablosu program tasarlamada içerik ögesinden hemen sonra, öğrenme yaşantılarının seçiminden hemen önce hazırlanır. Bu yönüyle belirtke tablosunun program tasarlamadaki sırası şöyledir:

- Kazanım yazma
- İçerik yazma
- Belirtke tablosu çizme
- Öğrenme yaşantılarını yazma
- Değerlendirme

Bu sıralama dikkate alındığında belirtke tablosu kazanımlarla üniteler arasındaki ilişkiyi gösterme, öğrenme yaşantılarının seçimini sağlama ve uygun ölçme araçlarının geliştirilmesinde etkilidir.

ABCDE

36. Çağdaş öğretim programlarında içerik tasarlanırken bilginin öğretenden öğrenene doğrudan aktarılması yerine öğrenen tarafından yapılandırılması önemsenir. Öğrenci bilgiye doğrudan ulaşmak yerine deneyimleriyle bilgiyi özümserler.

ABCDE

37. Ölçülen özellik araya farklı bir özellik girmeden ölçülüyorsa "doğrudan ölçme" adına alır. Sorumuzda boy uzunlukları metre yardımıyla ölçülmüştür. Metrenin kendisi de yine bir uzunluk olduğundan (uzunluk, uzunluk ile ölçülmüş) araya farklı bir özellik girmemiştir. Cevabımız doğrudan ölçme olacaktır.

ABCDE

38. Ölçülen özelliğe sahip oluş derecesine göre sıralama yapan ölçekler sıralama ölçeği adını alır. Sorumuzda öğrenciler boy uzunluğuna sahip oluş derecelerine göre gruplandırılmıştır. Bu grupların ölçülen özelliğe sahip oluş dereceleri arasında kalite farklı bulunmaktadır (uzun - orta - kısa). Gruplar arasında, ölçülen özellik bakımından derece, kalite farkı varsa artık sınıflama ölçeğinde ölçme işlemi olmaz, sıralama ölçeğinde ölçme işlemi olur. Unutulmamalıdır ki gelişmiş bir ölçek daha az gelişmiş ölçeği kapsar. (Onun yaptığı işi de yapar.)

ABCDE

39. En çok tekrar eden (frekansı en büyük olan) gözleme "mod" denir. Buna göre yapılan ölçme işleminin modu, 14 frekans ile "orta" olur. Cevabı 14 olarak işaretleyenlere sevgilerimi sunuyorum :)

ABCDE

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

40. Başarı testlerinin orta güçlükte ve kapsam geçerliğinin yüksek olması istenir. Aynı zamanda tüm testlerin güvenirliklerinin de 0,70 ve üzerinde olması gerekir. Bu koşulları sağlayan test V'tir.

Cevap: E

41. Seçme eleme testlerinin güvenirliğinin, yordama geçerliğinin yüksek ve zor (0,00'a yakın ortalama güçlüğe sahip) olması istenir. Bu şartları sağlayan test III'tür.

Cevap: B

42. Ortalama güçlük 0,00'a yaklaştıkça test zorlaşır, 1.00'e yaklaştıkça test kolaylaşır. Buna göre 0,94 ortalama güçlük değeriyle IV. test en kolay testtir.

Cevap: A

43. A, B, C ve E seçeneklerindeki ifadeler çoktan seçmeli test maddesi hazırlarken dikkat edilmesi gereken faktörlerdendir. D seçeneğindeki ifadenin tersine aynı kökten en fazla 3 soru sorulabilir. Aynı kökten çok fazla soru sorulduğunda maddelerin birbirlerinden bağımsız cevaplanamaması problemi oluşabilir.

Cevap: D

44. Doğru - yanlış maddeleri tam doğru ya da tam yanlış olmalıdır. Kısmen doğru ya da kısmen yanlış olursa cevaplayıcı kararsız kalır. Sorumuzdaki ifade kısmen doğru, kısmen yanlıştır. Ölçme araçlarının nitelikleri güvenirlik, geçerlik ve kullanışlılıktır. Dolayısıyla sorumuzdaki ifade eksiktir. Tam doğru ya da tam yanlış değildir.

Cevap: D

45. Performansı (süreci, ürünü) daha önceden belirlenmiş objektif ölçütlere göre, parçalara bölmeden (bir bütün olarak) puanlama imkânı veren araçlara holistik (bütüncül) rubrik denir. Sorumuzdaki araçta neye kaç puan verileceği net olarak (objektif) belirlenmiş olduğundan rubriktir. Ürünün estetik görünümünü ve işlevselliğini bir arada puanladığından ise holistik rubrik olduğu anlaşılmaktadır.

Cevap: D

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

46. Farklı çözüm yolları da olmasına rağmen akademik olan yöntem şu şekildedir:

Puan aralığı	Puan aralığı	Frekans
$\frac{1+20}{2} = 10,5$	1 - 20	14
	21 - 40	19
	41 - 60	8
$\frac{61+80}{2} = 70,5$	61 - 80	19

$ranj = 70,5 - 10,5$

$= \boxed{60}$

ABCDE

47. En çok tekrar eden (frekansı en büyük olan) puan mod olur. Bir dağılımda birden fazla mod bulunabilir. Sorumuzda 19 frekansla en çok tekrar eden puan aralıkları 21 - 40 ve 61 - 80'dir. Bu puanların orta noktaları mod olur.

$mod_1 = \frac{21+40}{2} = \boxed{30,5}$

$mod_2 = \frac{61+80}{2} = \boxed{70,5}$

ACDE

48. Çeldiricilerin temel görevi doğru cevabı bilmeyenleri (alt grup) yanıltmaktır. İyi çeldirici, bilenleri (üst grup) yanıltmaz.

ABCDE

49. Gelişim kalıtım ve çevrenin ortak etkileşimiyle ortaya çıkan bir süreçtir. Anne babanın akraba olması genetik bir sorun olarak ortaya çıkmıştır. Doktorun egzersiz, beslenme gibi tavsiyeleri ise çevresel faktörleri işaret etmektedir.

ABCDE

50. Piaget'nin zihinsel gelişim kuramına göre dört gelişim aşaması vardır. Bu aşamaların sırası sabittir, değişmez. Bu sıra aynı zamanda hiyerarşiktir. Yani bir dönem yaşanmadan diğer döneme geçilmez. Ancak dönemlerin süresinde değişiklikler olabilir. Gelişimde bireysel farklılıklar vardır. Bu yüzden bir birey bir dönemi kısa bir sürede geçerken başka bir birey daha uzun bir sürede geçebilir.

ABCDE

51. Vygotsky'e göre sosyal çevre bilişsel gelişimde anahtar bir rol oynamaktadır. Bu yüzden çocuğunun bilişsel gelişimini desteklemek isteyen bir ebeveyn, çocuğuna zengin bir sosyal çevre sunmalıdır.

ABCDE

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

52. Dil gelişimi sürecinde çocuğun karşısında birileri varmışcasına kendi kendine konuşmasına monolog denir. Nurten'in konuşması da bu kavramla ilişkilidir.

53. Ödünleme bireyin bir alandaki eksikliğini başka bir alanda gidermeye çabalamasıdır. Geçmişinde kötü şartlarda yaşayan insanlar hayatın getirdiği bu olumsuzlukları espiriler ve şakalar yaparak gidermeye çalışmışlardır. Bu yüzden sorunun doğru cevabı ödünleme savunma mekanizmasıdır.

54. Erikson'un psikososyal gelişim kuramına göre insanlar genç yetişkinlik döneminde yakınlığa karşı yalıtılmışlık krizini yaşarlar. Bu dönemde birey için çevresindeki kişilerle özellikle de karşı cinsle sağlıklı ilişkiler kurması oldukça önemlidir. Eğer birey bu dönemde sağlıklı ilişkiler geliştirirse ilerleyen dönemlerde de insanlarla rahat ilişkiler kurabilir. Ancak bu dönemde ilişkilerinde sorunlar yaşayan bireyler ilerleyen dönemlerde de ilişkilerinde sorunlar yaşarlar ya da ilişki kurmaktan kaçınırlar. Samet'in yaşadıkları göz önüne alındığında onun yakınlığa karşı yalıtılmışlık dönemini olumsuz atlattığı söylenebilir.

55. İçten denetimli insanlar yaşantılarında bağımsızdır ve herhangi bir sorun yaşadıklarında içsel yüklemeler yaparlar, yani sorunu öncelikle kendilerinde ararlar. Dıştan denetimli insanlar ise sürekli başkalarına bağımlı şekilde yaşarlar ve bir sorunla karşılaştıklarında suçu başkalarına atarak dışsal yüklemeler yaparlar. Selma da başarısızlığının sebebinin akademisyenler ve hocaları olduğunu düşündüğü için Selma'da dışsal denetim odağı gelişmiştir diyebiliriz.

56. Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramına göre ahlak evrelerinin sırası değişmez. Bu evreler hiyerarşiktir. Bir evreye ulaşan birey önceki evrelerin hepsini sırasıyla geçmiştir. Yani D seçeneğindeki ifade yanlıştır.

57. A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadeler doğrudur ancak E seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü ergenlik döneminde kızlarda yağ oranında bir artış görülürken erkeklerde kas oranında bir artış görülür.

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

58. Bir toplumda belirli tarihler arasında gelişimi etkileyen ancak bu tarihlerin öncesinde ya da sonrasında gelişimi etkilemeyen faktörlere tarihsel zaman denir. Susam Sokağı'nda yayımlandığı dönemdeki çocukları etkilemiş ancak daha önceki dönemdeki çocukları etkilememiştir. Bu yüzden sorudaki bilgiler tarihsel zaman ile ilgilidir.

59. Organizmanın öğreneceği malzeme ile ilgili olarak türüne özgü gerekli biyolojik donanıma sahip olması türe özgü hazırbuluşluk olarak adlandırılır. Soruda Selim Öğretmen'in bütün öğrencileri insandır. Yani hepsi aynı türden olduğu için bazı öğrencilerinin öğrenememelerinin sebebi türe özgü hazırbulunuşluk olamaz.

60. Geçici davranışlar belirli bir faktör altında sergilenen o faktör ortadan kalktığında sergilenmeyen davranışlardır. Canan Hanım'ın da hamilelikte midesinin bulanması geçici bir davranıştır. Çünkü sadece hamilelikte sergilenen hamilelik, ortadan kalktığında sergilenmeyen bir davranıştır.

61. Organizmanın kaç davranıştan sonra pekiştireceğini bilmediği tarife değişken oranlı tarifedir. Bu tarifede pekiştireci almak için organizmanın davranış yapma zorunluluğu vardır ama kaç davranıştan sonra pekiştireç alacağını bilmez. Kitap müşterilerinin de hediye kitap almaları için alışveriş yapma zorunluluğu vardır ama müşteriler hediye kitap alabilmeleri için kaç davranış yapmaları gerektiğini bilemez.

62. Sosyal öğrenme kuramlarına göre birey ve çevre birbirleri ile karşılıklı etkileşim içindedir. Birey çevresindeki bireylerden etkilenir ve onları etkiler. Evlilikte de eşlerden biri güleryüzlü davranırsa karşı taraf bundan etkilenir ve daha anlayışlı sevecen olur. Aynı şekilde bu davranışlarıyla eşini etkiler. Bu durum karşılıklı belirleyiciliktir.

63. Hümanist kuramcılara göre en etkili öğrenmeler öğrencilerin hata yapma korkusunun olmadığı, ceza almaktan çekinmedikleri, demokratik ve rahat ortamlarda gerçekleşir. Seval Hanım da öğrencilerine rahat ve demokratik bir ortam oluşturmuştur.

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

64. Sosyal öğrenme kuramına göre öz yeterlik algısı yüksek olan bireylerin kendilerine güvenleri yüksek olur. Başarısızlık karşısında hemen pes etmezler. Sürekli çalışırlar ve başarılı olmak için çaba harcarlar. Hakan'ın da gitar çalmak için pes etmeden ısrarla çalışmaya devam etmesi öz yeterlik algısının yüksek olduğunu gösterir.

Cevap: A B C D E

65. Psikomotor davranışların ve işlem basamakları olan bilgilerin depolandığı bellek türü işlemsel bellektir. Enstrüman çalmak da psikomotor bir davranış olduğu için Hakan gitar çalmayı öğrenirken en çok işlemsel belleğini kullanmaktadır.

Cevap: A B C D E

66. Güdülenme bireyi harekete geçiren güçtür ve içten güdülenme, dıştan güdülenme olarak ikiye ayrılır. İçten güdülenen bireyleri harekete geçiren güç ilgi, istek merak gibi içinden gelen bir güçtür. Dıştan güdülenmede ise bireyi harekete geçiren baskı, ceza korkusu, ödül, maddi çıkar gibi dışsal bir güçtür. Soruda Canan meslek seçimini yaparken içten güdülenmiştir. Diğerleri ise dıştan güdülenmiştir.

Cevap: A B C D E

67. Organizmanın bir uyarıcıya karşılık yaptığı davranışı başka uyarıcılara karşılık yapmamaları ayırt etme olarak adlandırılır. Emircan da sadece Haydi Söyle şarkısını duyunca heyecanlanmakta, başka zil sesinde bu tepkiyi vermemektedir.

Cevap: A B C D E

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

68. Organizmanın bir davranışı yaptıktan sonra ortama olumsuz bir uyarıcı girmesi sonucu o davranışı daha az yapması birinci tür cezadır. Osman da toplu çalışma davranışını yapmış ve düşük not almıştır. Bu olaydan sonra toplu çalışma davranışında azalma meydana gelmiştir.

69. Bireyin sevmediği, ona rahatsızlık veren bilgileri unutması bastırma olarak adlandırılır. Ercan da ödev yapmayı sevmediği için ödev yapmayı sürekli unutmaktadır.

70. Organizmanın bir problem durumunda tüm çabalarına rağmen problemi çözemeyince çaba harcamayı bırakmasına öğrenilmiş çaresizlik denir. Gökçen de öğretmen olarak atanmaya çalışmış ancak tüm çabalarına rağmen başaramayınca çaba harcamayı bırakmıştır.

71. Kendini gerçekleştiren insanlar, kendileriyle ve çevreleriyle barışıktırlar. Kendilerini gerçekçi bir biçimde tanırlar ve gösterişten hoşlanmazlar. Olumlu ve olumsuz duygularının farkında olurlar ve anı yaşayabilirler. Seçenekler içinde verilen, her zaman mutlu oldukları, lider olmayı istedikleri, her zaman başarılı oldukları, meslek seçiminde değerleri temele aldıkları gibi özellikler kendini gerçekleştiren insanların özelliklerinden değildir. Ancak kendini gerçekleştiren insanlar, eleştirilere açıktırlar. Gerektiğinde kendilerini de eleştirebilirler.

72. Her okulda, psikolojik danışmanlar tarafından eğitim öğretim yılı başında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri programları hazırlanır. Hazırlanan rehberlik programlarında öğrencilerin gelişimsel özellikleri ve ihtiyaçları temele alınır.

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

73. Öz saygı geliştirici dil, karşımızdaki bireyin olumlu ve iyi özelliklerini dile getirmekle birlikte sahip olduğu olumsuz özellikleri de onu kırmadan uygun bir biçimde ifade etmektir. Soru kökünde öğrencinin olumsuz bir özelliğinin olduğu, derslerde söz almadan konuştuğu görülmektedir. Yaşanan bu durum çocuğu kırmadan uygun bir biçimde C seçeneğinde ifade edilmiştir.

74. Okullarda sunulan rehberlik hizmetleri genel olarak üç başlık altında toplanabilir. Bu çalışmalar, eğitsel, kişisel-sosyal ve eğitsel rehberlik çalışmalarıdır. Bu çalışmalardan eğitsel ve mesleki rehberlik çalışmalarını sınıf rehber öğretmenleri de yürütebilir. Ancak kişisel-sosyal rehberlik alanında daha çok çocukların iç dünyalarına ve duygusal durumlarına yönelik çalışmalar yer aldığından psikolojik danışmanlar tarafından sunulması daha uygun olur. Ancak sınıf rehber öğretmenlerinin kişisel-sosyal rehberlik kapsamında hiçbir çalışma yapmadıkları da düşünülmemelidir.

75. Standart başarı testleri, KPSS, DGS, YKS gibi sınavlardır. Bu sınavların hazırlanması profesyonel bir ekip tarafından yapılır. Bu nedenle geçerlik ve güvenirliği yüksek sınavlardır. Ancak uygulamaya katılan grubun bireysel özelliklerini dikkate almaz. Örneğin KPSS de yer alan matematik testi aynı şekilde hem matematik bölümü mezunlarına hem de güzel sanatlar mezunlarına uygulanır. Bu yüzden uygulanan grubun özelliklerini dikkate almaması, standart başarı testlerinin olumsuz özelliklerinden biridir.

76. Psikolojik danışmanlar, danışanlarıyla çalışırken almış oldukları eğitim, bilgi birikimleri ve sahip oldukları becerilere uygun davranmaları gerekir. Kendi bilgi ve becerilerini aşan durumlarda danışanlarını yönlendirmeleri veya ilgili kişi ve kurumlardan yardım almaları gerekir. Kendi bilgi ve becerilerini aşan durumlarda çalışmaları etik ilkelerden yetkinlik ilkesine aykırıdır.

isem yayıncılık

Diğer sayfaya geçiniz.

77. Özellik faktör kuramlarının meslek seçimine anlık bir karar olarak yaklaşması, Ginzberg tarafından eleştirilmiştir. Ginzberg ve arkadaşlarının kuramına göre meslek seçimi bir süreç içinde gerçekleşir. Ancak Ginzberg ve arkadaşlarının kuramına göre, meslek seçimi geri dönülmez bir süreçtir. Gelişimsel kuramlar içinde yer alan Super'ın Benlik Kuramında, meslek seçimi gelişimsel bir süreçtir ve bu süreçte geri dönüşler yaşanabilir. Yani bireyler mesleki kararlarını değiştirebilirler. Aynı zamanda Super'e göre meslek seçme benlik tasarımının bir meslekte karşılık bulmasıdır. Soru kökünde özellikleri verilen kuram, Super'ın benlik kuramıdır.

ABCDE

78. Okullarda yaşanan kazalar, saldırı olayları, bir öğrencinin intihar girişimi gibi durumlar kriz olarak adlandırılır. Bu durumlarda çok hızlı bir şekilde sürece müdahale etmek, tüm ilgilerinin işbirliğini sağlamak ve yaşanan olayın en az etkiyle atlatılabilmesi için gerekli çalışmaları yapmak gerekir. Bu amaçlara yönelik olarak yapılacak çalışmalar da kriz rehberliği veya krize müdahale olarak adlandırılır.

ABCDE

79. Cinsel istismar gibi durumlarda çocuklarla görüşmek ve çalışmak özel bir uzmanlık gerektirir. Bu tür durumların yaşanması durumunda öğretmenler, öğrencilerine güven vermeli, yanında olduklarını hissettirmeli ve diğer profesyonellerden destek almalıdırlar. Cinsel istismara maruz kalan öğrencilerle görüşmek, psikolojik danışmanların veya bu konuda çalışan uzmanların yapması gereken bir iştir. Özelikle çocuğa olayın nasıl, nerde, kaç kere olduğu sorularının öğretmen tarafından sorulması uygun olmayacaktır.

ABCDE

80. Özel eğitim süreci öğretmenlerin, öğrencilerinin akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösterdiklerini fark etmeleriyle başlar. Bu farkına varma aşamasıdır. Daha sonra öğretmen, psikolojik danışman ve ailenin iş birliği ile öğrenci tanılama için rehberlik ve araştırma merkezine gönderilir. Bu sürecin ikinci aşaması yani göndermedir. Rehberlik araştırma merkezinde de sırasıyla, tanılama, eğitim planı hazırlama, yönlendirme ve yerleştirme aşamaları gerçekleşir. Eğer öğrencinin özel eğitime ilişkin tanılaması yapıldıysa bu öğrenci artık özel eğitim hizmetleri kapsamındadır ve eğitimi hazırlanan bireyselleştirilmiş eğitim programına göre yapılmalıdır. Bu aşamalar doğru olarak B seçeneğinde verilmiştir.

ABCDE

isem yayıncılık